

KONTINUÁLNA ZMENA ENERGETIKY A ZÁSADNÝ VPLYV IT APLIKÁCIÍ

Miroslav Cink

NESS Central & Eastern Europe, Vysoká 26, 811 06 Bratislava,
Tel.: +421 2 5292 1681, Fax: +421 2 5292 1682, miroslav.cink@ness-europe.com

Permanentná zmena

Moderné utilitné spoločnosti v strednej a východnej Európe prechádzajú v poslednej dekáde permanentnou zmenou, na ktorú musí ich manažment v snahe dosiahnuť čo najlepšie ekonomické výsledky neustále reagovať. Samotný proces privatizácie, v ktorom mnohí vidia záchranu domácich utilitných spoločností, už odštartoval obdobie zmien. V tejto etape sa predovšetkým na trhu energetiky a plynárenstva oddeľovali najprv jednotlivé divízie monopolných spoločností, aby potom následne vznikali holdingové štruktúry a nakoniec vznikli nové subjekty na trhu. Paralelne s tým bol odštartovaný aj proces liberalizácie, keď boli medzi starými a novými subjektmi ustanovené nové väzby a procesy. V tejto etape tak postupne naberali na význame subjekty regulátorov a operátorov domácich trhov s energiou. Vznikli obchodné spoločnosti, významne rástli zahraničné obchody v oblasti importnej a exportnej bilancie, v ktorých bol proces predikcie spotreby a následného vyrovnávania odchýlok povýšený takmer na umenie. Povestnou poslednou kvapkou, s ktorou sa utilitné spoločnosti museli v priebehu posledných rokov vyrovnávať už bola nepochybne globalizácia. Toto obdobie prinieslo so sebou, spolu s takmer demonizáciou ekonomických výsledkov spoločností, do utilít dobré aj zlé aspekty. Jednou z pozitívnych výziev pre existujúci manažment spoločnosti bola a je možnosť ponuky nových produktov, alebo taktiež kdekoľvek zvažovaná možnosť zlučovania podobných podnikaní do multiutilitných spoločností, prípadne dnes už bežné obchodovanie na zahraničných burzách

Dôsledky zmien

V turbulentnom prostredí, v ktorom sa nachádzame, bol takto (a stále je) ovplyvňovaný každý subjekt energetického, či všeobecnejšie utilitného trhu. Pritom sa nedá s určitosťou povedať, kedy a kde sa prebiehajúce zmeny udiali (a teraz vôbec nemám na mysli prístup energetických legislatívco). Charakteristický je stav, keď výrobcovia, distribútori i obchodníci musia meniť či prispôbovať svoju stratégiu, svoje podnikateľské ciele či procesný model organizácie, ale aj podnikovú kultúru či skladbu zamestnancov. Bez ohľadu na zvolenú stratégiu či podnikateľské ciele, má však kontinuálna zmena energetiky pod taktovkou všadeprítomných ekonomických tlakov ešte jeden dôsledok: neustále prispôbovanie sa IT systémov, bez ktorých by dnes žiadna utilitná spoločnosť nemohla fungovať, nieto prežiť. A nároky na IT vskutku nie sú nízke. Šéfovia IT by to zhrnuli jasne a pregnantne: musia sa rýchlo prispôsobiť požadovaným zmenám, musia byť flexibilní, a pritom musia vystačiť s obmedzenými ľudskými aj finančnými zdrojmi, ktoré CIO (Chief Information Officer) majú.

Čo s tým? Je to skutočne takmer neriešiteľná situácia, ako sa zdá? V žiadnom prípade! Riešením je maximálne robustné využitie veľkých programových nástrojov (ako sú SAP, Oracle či Microsoft) a doplnenie chýbajúcej či novo požadovanej funkčnosti samostatným systémom, ktorý do celkového riešenia bude zintegrovaný.

Aké systémy dnes utility bežne používajú

Podpora procesov v prostredí utilitnej spoločnosti je v praxi obvykle realizovaná nasledujúcimi informačnými systémami:

- FIS - finančný informačný systém, ktorý tvorí jadro IS z pohľadu finančného riadenia spoločnosti. Tu sa uplatňujú balíky ERP (SAP, Oracle business Suite atď.),
- ZIS - zákaznícky informačný systém, ktorý tvorí jadro pre poskytovanie služieb, súvisiacich s dodávkou médií, odpočty, fakturácia a styk so zákazníkom. V tejto oblasti sa uplatňujú špecializované aplikácie alebo najrôznejšie odvetvové riešenia, ako napr. my-SAP.com Utilities, SGC Soluziona atď.,
- PTIS - prevádzkovo-technický informačný systém, ktorý podporuje činnosti v oblasti správy a rozvoja distribučnej siete. Je často úzko integrovaný s GIS,
- GIS - grafický informačný systém,
- SCADA systémy - nástroje pre riadenie distribučnej siete v reálnom čase,
- ostatné IS - ako sú napr. CRM -

customer relationship management systémy,

- TRM - trade and risk management systémy - systémy pre obchodovanie s energiou. Možno konštatovať, že ani jeden z dnes dostupných produktov na trhu nepokrýva požiadavky na funkcionality v celom rozsahu.

Zo spomenutých skutočností vyplýva, že podpora procesov utility spoločnosti z IT býva v praxi realizovaná niekoľkými/mnohými IS, ktoré však musia spolu veľmi úzko komunikovať.

NESS CEE pôsobí na trhu utility spoločností už 14 rokov. Na základe dlhotrvajúcich skúseností, a spolupráce s významnými subjektami na trhu energetiky, vytvorila kompetenčné centrum pre oblasť utility, ktoré dokáže rýchlo a efektívne implementovať riešenia, podľa požiadaviek zákazníkov a zároveň outsourcovať svoje skúsenosti a know – how do ďalších krajín, ktorých NESS pôsobí. Zárukou odborných schopností a skúseností NESS CEE z oblasti utility je spolupráca s významnými subjektami na trhu, ako napr. České energetické závody, Transgas, Severomoravská energetika a rad ďalších.

Veríme, že naša prezentácia v oblasti ako dosiahnuť efektívnosť v oblasti obchodovania, distribúcie a využívania energie pomocou IT nástrojov, bude pre Vás prínosná, ako aj pre nás možnosť zúčastniť sa zoskupenia, ktorého súčasťou ste aj Vy.